

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.379/1728/5985
Konu : Yazılı soru önergesi

09/09/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-38403 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5503 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.379/1727/5984

Konu : Yazılı soru önergesi

09/09/2016

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5503 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türk ceza mevzuatında "siyasi tutsak" kavramı yoktur. Ceza infaz kurumlarında, haklarında verilen mahkûmiyet kararı kesinleşen "hükümlü"ler, mahkûmiyet kararı verilen ancak hükmü kesinleşmemiş "hükümözlü"ler ile mahkemeler ve sulh ceza hâkimliklerince tutuklama kararı verilen "tutuklu"lar barındırılmaktadır.

Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Disiplin cezalarının niteliği ve uygulama koşulları" kenar başlıklı 37. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlü hakkında kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, tüzük, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumları, kusurlu olarak ihlâl ettiğinde, eyleminin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı, ikinci fıkrasında, suç oluşturan eylemlerden dolayı açılan kamu davasının, disiplin soruşturması yapılmasını ve cezanın uygulanmasını engellemeyeceği,

2- "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" kenar başlıklı 62. maddesinde, hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği,

3- "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddenin ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği,

B) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü, "Eğitim kurulunun görev ve yetkileri" kenar başlıklı 43. maddesinde,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kurum kitaplık veya kütüphanesine satın alma, bağış ya da ödünç alma gibi yollarla kazandırılacak yayınların tespitini yapmanın; kuruma gelen kitapların, kitaplık veya kütüphaneye kabul edilip edilmemesine karar vermenin; kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermenin; kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmanın, eğitim kurulunun görev ve yetkileri arasında olduğu,

Hükümlerine yer verilmiştir.

III- 5275 sayılı Kanunun 62. ve Tüzüğün 43. maddeleri çerçevesinde, hükümlü ve tutuklulara posta yoluyla gelen veya ziyaretçileri tarafından getirilen veya sevkle gelen hükümlü ve tutuklunun refakatinde getirdiği süreli ve süresiz yayınlar denetime tâbi tutulmakta, hakkında toplatma veya yasaklama kararı olmayan yayınlar, gereken kayıtları yapıldıktan sonra ilgisine verilmektedir. Hükümlü ve tutuklu tarafından bu yayınların depoya kaldırılması veya ziyaretçisine iadesi istenmediği sürece geri alınmamaktadır.

IV- A) Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

B) Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı; infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde, hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tâbi kılınmaktadır.

Bu çerçevede, disiplin kurulunca verilen kimi kararlar infaz hâkimliğince, kimi kararlar da ilgili ağır ceza mahkemesince iptal edilebilmekte, iptal edilen yaptırım kararlarının yerine yeni bir karar alınmamaktadır. Dolayısıyla, kesinleşmiş disiplin yaptırım kararları infaz edilmekte olup, yargı denetimine açık bulunan disiplin kararlarında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

V- A) İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, soruşturma aşamasında ve açılan davalarda yargı yetkisinin kullanılması kapsamında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

B) Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

1- Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan bir kısım hükümlü ve tutuklunun Kurumda yapılan sabah sayımlarını protesto etmek amacıyla oda ve bahçe kapılarına tekme, yumruk ve sert cisimlerle vurarak zarar verdikleri, söz konusu eylemleri gerçekleştiren hükümlü ve tutukluların "kurumda korku, kaygı veya panik yaratabilecek şekilde söz söylemek veya davranışta bulunmak" ve "kurum tesislerine, araç ve gereçlerine zarar vermek" eylemlerinden dolayı disiplin cezası aldıkları,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

2- Kurumda havalandırma saatlerinin mevsim şartlarına göre ayarlandığı, h¼k¼ml¼ ve tutuklular arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın havalandırma haklarının sağlandığı,

3- H¼k¼ml¼ ve tutukluların koğuşlarında ne t¼r eşya bulundurabileceklerinin Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik h¼k¼mlerine göre belirlendiği,

4- Ülkemizdeki hiçbir ceza infaz kurumunda "A Takımı" adı altında bir grup oluşumunun söz konusu olmadığı,

5- Soru önergesinde adı geçen Kurum M¼d¼r¼ hakkında yapılan şikâyetler nedeniyle yapılan adli soruşturmalar sonucunda kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair kararlar verildiği,

Anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan